

Andrzej Matczak

PERCEPCJA PRZESTRZENI TURYSTYCZNEJ POLSKI PRZEZ
ZAMIEJSCOWĄ MŁODZIEŻ AKADEMICKĄ STUDIującą W ŁODZI

LA PERCEPTION L' ESPACE TOURISTIQUE DE LA POLOGNE PAR
LA JEUNESSE ACADÉMIQUE DE DEHORS ÉTUDIANT À ŁÓDŹ

PERCEPTION OF THE TOURIST SPACE OF POLAND BY UNIVERSITY
STUDENTS FROM OUTSIDE ŁÓDŹ BUT STUDYING IN ŁÓDŹ

W artykule przedstawiono wyniki badań percepcji przestrzeni turystycznej Polski przeprowadzonych wśród zamiejscowej młodzieży akademickiej studiującej i zamieszkującej w okresie nauki w Łodzi w domach studenckich osiedla Uniwersytetu i Politechniki Łódzkiej. Przeprowadzone badania wskazują na dalece zunifikowany obraz przestrzeni turystycznej Polski postrzegany przez badaną młodzież, obejmujący głównie tradycyjne regiony turystyczno-wypoczynkowe kraju; Wybrzeże, Tatry, Mazury, Bieszczady i in. oraz powszechnie znane, miejskie centra ruchu turystycznego: Gdańsk, Kraków, Warszawa, Zakopane i in. Wydaje się, że taki obraz przestrzeni turystycznej Polski młodzież akademicka w dużym stopniu uzyskuje ze środków masowego przekazu.

Badania percepcji przestrzeni turystycznej Polski przeprowadzono wśród młodzieży akademickiej studiującej i zamieszkującej w okresie nauki w Łodzi w domach studenckich osiedla Uniwersytetu Łódzkiego (UŁ) i Politechniki Łódzkiej (PŁ) w roku akademickim 1989/1990 (UŁ) i 1990/1991 (PŁ) metodą kwestionariuszową. Wywiady przeprowadzili studenci III roku specjalizacji z geografii turystyki Uniwersytetu Łódzkiego. W zakresie merytorycznym kwestionariusz zawierał trzy pytania. Pierwsze dotyczyło faktycznie odbytych do-tychczas podróży do różnych regionów i miejscowości turystyczno-wypoczyn-kowych, drugie regionów i miejscowości, które respondent chciałby odwiedzić, trzecie regionów i miejscowości, w których respondent nie był i nie chce być, ale słyszał o nich jako o regionach i miejscowościach turystyczno-wypoczyn-kowych. Kwestionariusz uzupełniała metryczka zawierająca charakterystykę de-

B.U.Ł.

mograficzną, pochodzenie społeczne i zamożność rodziny respondenta. Wybór osób do badań był losowy. Badaniami objęto 135 osób zamieszkujących osiedle UŁ (w tym 30 osób studiujących w Akademii Medycznej) i 126 osób zamieszkujących osiedle PŁ.

1. CHARAKTERYSTYKA BADANEJ POPULACJI

Pod względem struktury demograficznej, a zwłaszcza społecznej, badana młodzież była znacząco zróżnicowana. Wiek młodzieży zamykał się w przedziale 19–24 lata. Wśród badanych w osiedlu UŁ przeważały dziewczęta (63%), natomiast w osiedlu PŁ chłopcy (63,5%). Zróżnicowanie wieku badanej młodzieży pośrednio ilustruje struktura poziomu zaawansowania nauki. W badaniu najliczniej reprezentowani byli studenci II roku (40,7% UŁ i 32,6% PŁ). O ponad połowę mniejsze udziały mieli studenci III, IV i I roku. Najniższy udział wśród ankietowanych mieli studenci V roku (11,2% UŁ i 8,7% PŁ). Wśród młodzieży zamieszkującej osiedle UŁ najliczniej reprezentowani byli studenci medycyny (22,3%) i kierunków humanistycznych UŁ (43,6%). Natomiast zamieszkujący osiedle PŁ najliczniej reprezentowali trzy kierunki kształcenia: mechaniczny, elektryczny i włókienniczy (61,8%). Badana młodzież wywodziła się generalnie z dwóch środowisk społecznych: inteligenckiego i robotniczego. Studenci zamieszkujący osiedle UŁ pochodzili w 51,9% z rodzin inteligenckich i w 28,2% z robotniczych, pozostałe grupy społeczne miały już marginesowe udziały. Odmienną strukturą pochodzenia społecznego charakteryzowali się badani studenci zamieszkujący osiedle PŁ. Tutaj przeważała młodzież z rodzin robotniczych (36,5%) i inteligenckich (27,7%) przy znaczącym udziale młodzieży chłopskiej i robotniczo-chłopskiej (25,4%) oraz urzędniczej (7,1%). Młodzież zamiejscowa studiująca w uczelniach Łodzi pochodziła głównie z szeroko rozumianego regionu łódzkiego. Tylko w pojedynczych przypadkach zasięg uczelni łódzkich obejmował inne ośrodki akademickie kraju. Do Łodzi na studia przybywała głównie młodzież z małych (do 25 tys. mieszkańców) i średnich (25–100 tys. mieszkańców) miast, na którą przypadało w osiedlu UŁ 80,7% ankietowanych i w osiedlu PŁ 81,1%. Udział młodzieży pochodzącej z dużych miast (powyżej 100 tys. mieszkańców) i studiującej w Łodzi nie przekraczał 20% ogółu badanych. Określenie poziomu zamożności ankietowanej młodzieży było bardzo trudne. Analiza „znamion” zamożności obejmująca posiadanie samochodu osobowego, sprzętu audiowizualnego, domku letniskowego i zamieszkiwanego na stałe obiektu oraz struktury społecznej wskazuje, że ankietowana młodzież pochodziła głównie z rodzin średnio zamożnych ze znaczącym udziałem młodzieży pochodzącej z rodzin lokujących się wyraźnie poniżej tego poziomu.

2. WYNIKI BADAŃ

Percepcję przestrzeni turystycznej Polski przez zamieszcową młodzież akademicką studiującą w Łodzi analizowano w ujęciu regionów geograficznych i miejscowości, które młodzież uważa za turystyczne oraz według liczby faktycznych odwiedzin (znajomość bezpośrednia z autopsji), deklarowanej chęci odwiedzenia i znajomości pośredniej (z różnych „publikatorów”).

2.1. Percepcja regionów geograficznych Polski

Z przeprowadzonych badań wynika, że 135 studentów i studentek z osiedla UŁ odwiedziło dotychczas w celach turystycznych 54 regiony geograficzne, natomiast 126 studentów i studentek z osiedla PŁ tylko 34 regiony geograficzne. W najbliższej przyszłości młodzież z osiedla UŁ chce odwiedzić 55 regionów, a z osiedla PŁ 31 regionów. Pośrednia znajomość regionów turystycznych w przypadku młodzieży zamieszkującej osiedle UŁ obejmuje 59 regionów, a PŁ zaledwie 19 regionów. Młodzież z obu osiedli w ponad 1/3 przypadków wymienia obiegowe nazwy regionów ukształtowane historycznie, takie jak: Wybrzeże, Pomorze, Mazury, Mazowsze, Wielkopolska, Śląsk, Małopolska, Sudety, Karpaty.

W celu przeprowadzenia analizy wymieniane przez młodzież regiony zagregowano w 10 grup regionów historyczno-geograficznych (tab. I). Wymienione w tab. I regiony młodzież akademicka odwiedzała w różnym stopniu. Studenci zamieszkujący osiedle UŁ najczęściej odwiedzali Wybrzeże (region ten odwiedziło 93,3% ankietowanych) i Karpaty (84,4%). Mniejsza liczba osób odwiedziła Mazury (59,2%) oraz Małopolskę Zachodnią (57%) i Sudety (43,7%). Wielkopolskę i Mazowsze odwiedziło po 30,4% studentów. Pozostałe regiony odwiedzała już znacznie mniejsza liczba osób (poniżej 20%). Przeciętnie biorąc najczęściej odwiedzano Mazowsze (9,3 raza), Wybrzeże (7,3) i Karpaty (5,6). Częstotliwość odwiedzania pozostałych regionów kształtowała się w granicach od 2,5 raza dla Pomorza do 4,7 dla Małopolski Zachodniej. Studenci zamieszkujący osiedle PŁ najczęściej odwiedzali Karpaty (ale tylko 38,9% ankietowanych podało nazwę tego regionu), Wybrzeże (27%), Mazury (19,8%) i Sudety (15,9%). W mniejszym stopniu Pomorze (11,1%) i Małopolskę Zachodnią (10,3%). Pozostałych regionów nie wymieniano w ogóle. Średnia liczba odwiedzin poszczególnych regionów była wyrównywana i zamykała się w granicach od 1,5 raza dla Sudetów do 2,8 raza dla Małopolski Zachodniej. Przedstawione wyniki wskazują z jednej strony na duże różnice liczbowe występujące w poziomie odwiedzin poszczególnych regionów pomiędzy obu grupami młodzieży, z drugiej zaś na duże podobieństwo występujące w kolejności najczęściej od-

Tabela I

Percepcja regionów historyczno-geograficznych Polski przez zamieszcową młodzież akademicką studiującą na Uniwersytecie Łódzkim (n = 135) i Politechnice Łódzkiej (n = 126)

La perception des régions historico-géographiques par la jeunesse de dehors étudiant à l' Université de Łódź (n = 135) et l' Ecole Polytechnique (n = 126)

Nazwa regionu ^a	Liczba studentów i studentek Uniwersytetu Łódzkiego			Liczba studentów i studentek Politechniki Łódzkiej		
	którzy odwiedzili dotychczas dany region	którzy chcą odwiedzić dany region	którzy znają pośrednio dany region	którzy odwiedzili dotychczas dany region	którzy chcą odwiedzić dany region	którzy znają pośrednio dany region
1. Wybrzeże	126	39	53	34	20	11
2. Pomorze	19	11	22	14	5	8
3. Mazury	80	55	45	25	28	7
4. Wielkopolska	41	11	43	-	-	-
5. Mazowsze	41	13	11	-	-	-
6. Śląsk	23	2	4	-	2	7
7. Małopolska Zachodnia	77	24	25	13	3	1
8. Małopolska Wschodnia	17	20	15	-	1	1
9. Sudety	59	44	26	20	26	7
10. Karpaty	114	90	58	49	33	13

^a W skład wyróżnionych dziesięciu regionów historyczno-geograficznych wchodzi następujące regiony fizyczno-geograficzne: Wybrzeże: Pobrzeże Szczecińskie, Gdańskie, Wschodniobałtyckie; Pomorze: Pojezierze Zachodniopomorskie, Wschodniopomorskie, Południowopomorskie, Dolina Dolnej Wisły, Pojezierze Chełmińsko-Dobrzyńskie, Pradolina Toruńsko-Eberswaldzka; Mazury: Pojezierze Mazurskie i Litewskie; Wielkopolska: Pojezierze Wielkopolskie, Lubuskie, Pradolina Warciańsko-Odrzańska, Wzniesienia Zielonogórskie, Pojezierze Leszczyńskie, Nizina Wielkopolska, Obniżenie Milicko-Głogowskie, Wał Trzebnicki; Mazowsze: Nizina Mazowiecka, Podlaska i Polesie; Śląsk: Nizina Śląska, Wyżyna Śląska; Małopolska Zachodnia: Wyżyna Woźnicko-Wieluńska, Krakowsko-Częstochowska, Przedborska, Niecka Nidziańska, Wyżyna Kielecko-Sandomierska; Małopolska Wschodnia: Wyżyna Lubelska i Rostocze; Sudety: Przedgórze Sudeckie, Pogórze Zachodniosudeckie, Sudety Zachodnie, Środkowe i Wschodnie; Karpaty: Podkarpacie i Karpaty.

wiedzanych regionów, co dokumentuje wysoka wartość współczynnika korelacji rang $r_s = 0,843$.

Badana młodzież deklarowała chęć odwiedzenia głównie południowych i północno-wschodnich regionów Polski. Obie grupy ankietowanych w pierwszej kolejności chciały odwiedzić różne obszary w Karpatach. Studenci z osiedla UŁ deklarowali chęć wyjazdu w Karpaty w 66,7%, a PŁ w 26,2%. Na drugim miejscu wskazywano Mazury. Tutaj chciało wyjechać 40,7% studentów z osiedla UŁ i 22,2% z PŁ. Trzecim regionem pod względem deklarowanej chęci odwiedzenia były Sudety, które chciało odwiedzić 32,6% studentów z osiedla UŁ i 20,6% z PŁ. Dopiero na czwartym miejscu znalazł się region określony nazwą Wybrzeże. Tutaj deklarowało chęć wyjazdu 28,9% studentów z osiedla UŁ i 15,9% z PŁ. Z pozostałych regionów istotniejsze zainteresowanie wzbudzała Małopolska Zachodnia (głównie wymieniano Wyżynę Krakowsko-Częstochowską i Góry Świętokrzyskie) i Pomorze. Przeprowadzona analiza korelacji wskazuje na podobne preferencje obu grup młodzieży w zakresie deklarowanej chęci odwiedzenia regionów geograficznych Polski ($r_s = 0,806$).

Największe różnice pomiędzy obu badanymi grupami młodzieży występowały w zakresie pośredniej znajomości regionów fizyczno-geograficznych Polski. Na pierwszym miejscu obie grupy wymieniały Karpaty, studenci z osiedla UŁ w 43% a PŁ w 10,3%. Następne regiony wymieniano już przemiennie: Wybrzeże (odpowiednio: 39,2% i 8,7%), Sudety (19,2%, 5,5%), Mazury (33,3%, 5,5%). Podobnie było z pozostałymi regionami, np. studenci z osiedla UŁ dość dobrze znali Wielkopolskę, Góry Świętokrzyskie i Pomorze, natomiast studenci z osiedla PŁ wskazywali na relatywnie dobrą znajomość Śląska. Występujące tu różnice dość dobrze uwidacznia analiza korelacji. Współczynnik korelacji rang (r_s) dla obu grup studenckich wynosi zaledwie 0,576.

Analizę korelacji wykorzystano w poszukiwaniu różnic i podobieństw w obrębie każdej z badanych grup młodzieży, w preferencjach dotyczących regionów odwiedzonych, deklarowanych do odwiedzenia i znanych pośrednio. W przypadku studentów z osiedla UŁ współczynnik korelacji rang (r_s) dla odwiedzonych i deklarowanych do odwiedzenia regionów wyniósł 0,721, dla odwiedzonych i znanych pośrednio 0,843, a dla deklarowanych do odwiedzenia i znanych pośrednio 0,733. Przedstawione wartości współczynnika korelacji wskazują, że w tej grupie młodzieży akademickiej bliższe było podobieństwo między odwiedzonymi a znanymi pośrednio regionami, aniżeli odwiedzonymi i deklarowanymi do odwiedzenia regionami oraz tymi ostatnimi a regionami znanymi pośrednio. W grupie studentów z osiedla PŁ podobieństwa i różnice w preferencjach dotyczących regionów odwiedzonych, deklarowanych do odwiedzenia i znanych pośrednio miały inny charakter aniżeli wśród studentów z osiedla UŁ. Tutaj najwyższe wartości współczynnika korelacji występowały pomiędzy odwiedzonymi i deklarowanymi do odwiedzenia regionami ($r_s = 0,867$) oraz między odwiedzonymi i znanymi pośrednio regionami ($r_s = 0,843$). Natomiast za-

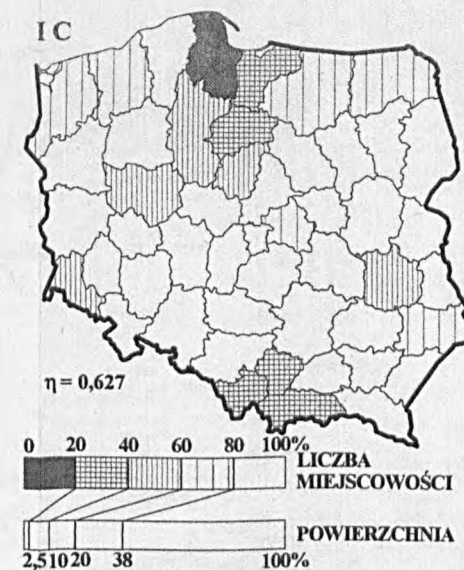
leżność jest nieco mniejsza między deklarowanymi do odwiedzenia a znanymi pośrednio regionami ($r_s = 0,770$). Na deklarowane chęci odwiedzenia historyczno-geograficznych regionów Polski przez studentów z osiedla PŁ niemal w równym stopniu oddziaływał zarówno pobyt, jak i znajomość pośrednia regionu.

2.2. Percepcja miejscowości turystyczno-wypoczynkowych Polski

Obie grupy młodzieży wymieniały znacznie większą liczbę nazw miejscowości odwiedzonych, deklarowanych do odwiedzenia i znanych pośrednio, aniżeli to miało miejsce w przypadku regionów fizyczno-geograficznych. Młodzież akademicka z osiedla UŁ wymieniła 180, a z PŁ 183 miejscowości odwiedzane. Łączna liczba odwiedzin wyniosła dla studentów z osiedla UŁ 803, a PŁ 572. Wartości przeciętne wynosiły odpowiednio 4,5 i 3,1 osoby na każdą z odwiedzonych miejscowości. Podobna kolejność wystąpiła też w przypadku liczby deklarowanych do odwiedzenia miejscowości. Tutaj również nieco więcej miejscowości chciała odwiedzić młodzież z osiedla PŁ (69), aniżeli z osiedla UŁ (66). Każdą z wymienianych miejscowości średnio chciały odwiedzić 3 osoby z osiedla UŁ i 2,9 osoby z PŁ. Pośrednia znajomość miejscowości turystyczno-wypoczynkowych obejmowała wśród młodzieży akademickiej z osiedla UŁ – 90, a z PŁ – 76 miejscowości. Przeciętna liczba osób znających pośrednio każdą z wymienionych miejscowości była nieco wyższa dla studentów z osiedla PŁ – 2,2, aniżeli z UŁ – 2 osoby.

Rozkład przestrzenny odwiedzonych, deklarowanych do odwiedzenia i znanych pośrednio miejscowości turystyczno-wypoczynkowych w Polsce przez obie grupy młodzieży analizowano przy pomocy map koncentracji (rys. 1), map punktowych (rys. 2) i rachunku korelacji.

Generalnie biorąc dotychczas odwiedzane przez badane grupy młodzieży miejscowości turystyczno-wypoczynkowe skupiają się w obrębie Wybrzeża, Warmii i Mazur, Karpat z Krakowem, Sudetów – zwłaszcza Zachodnich, w okolicy Kujaw i Poznania, Kazimierza Dolnego i Lublina, Zbiornika Sulejowskiego i Gór Świętokrzyskich. Wartości wskaźników koncentracji dla obu grup młodzieży były niemal identyczne i kształtowały się na średnim poziomie: dla studentów z osiedla UŁ $\eta = 0,644$, a z PŁ $\eta = 0,650$. W wymienionych regionach najczęściej odwiedzano duże centra ruchu turystyczno-wypoczynkowego, np. Międzyzdroje, Kołobrzeg, Zakopane, i in., w tym również i wielkie miasta, np. Kraków, Warszawę, Poznań, Gdańsk. Zamieszczone mapy (rys. 1 i 2) ujawniają ogólną zgodność posiadanych przez obie grupy młodzieży modeli przestrzennych odwiedzonych miejscowości turystyczno-wypoczynkowych. Potwierdza to również wysoka wartość współczynnika korelacji Pearsona (r_p), który wyniósł 0,818.

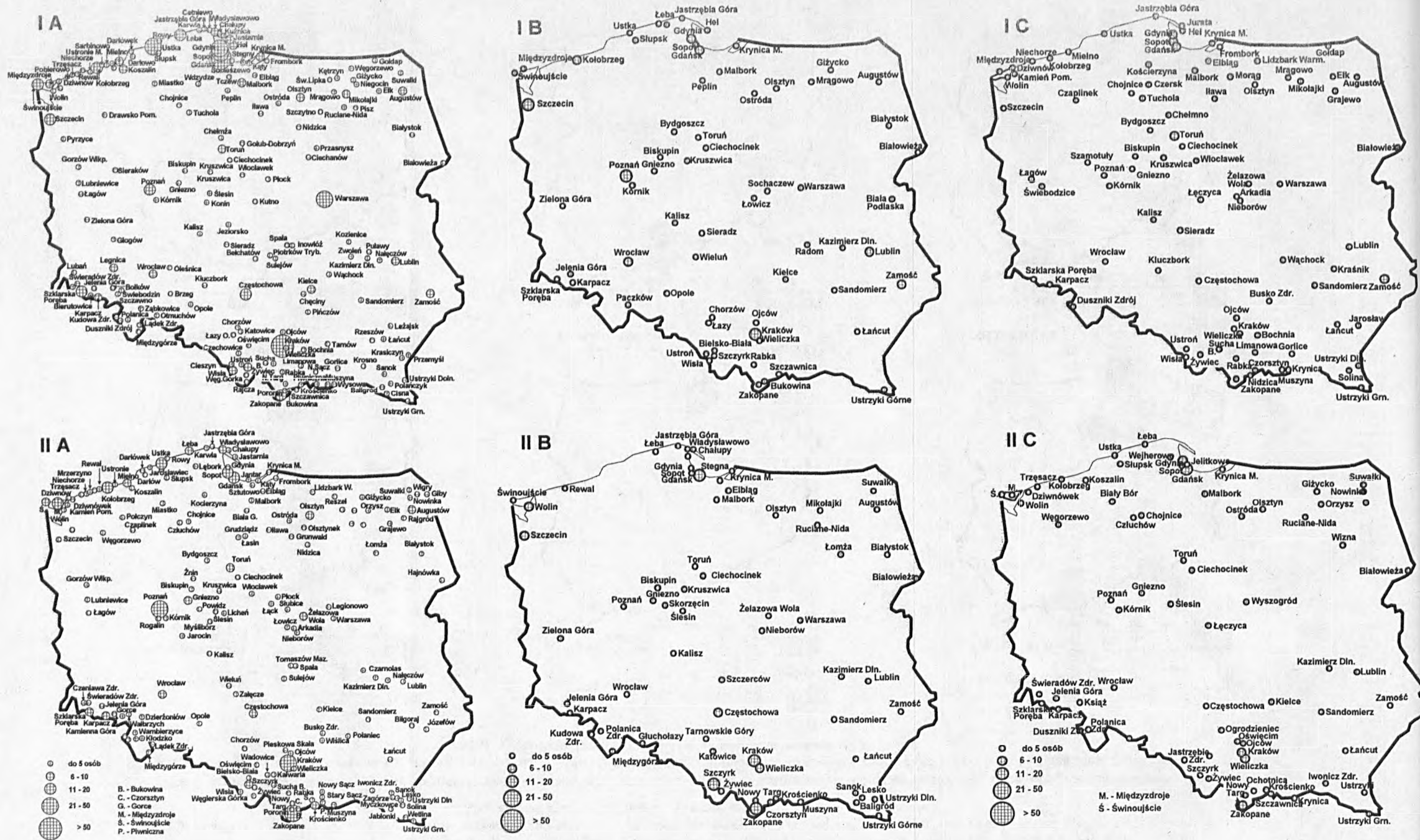

Rys. 1. Koncentracja miejscowości turystyczno-wypoczynkowych w Polsce

IA – odwiedzonych dotychczas przez młodzież akademicką zamieszującą w osiedlu Uniwersytetu Łódzkiego; IB – deklarowanych do odwiedzenia; IC – znanych pośrednio; IIA – odwiedzonych dotychczas przez młodzież akademicką zamieszującą w osiedlu Politechniki Łódzkiej; IIB – deklarowanych do odwiedzenia; IIC – znanych pośrednio

Dessin 1. La concentration des localités touristiques et de repos en Pologne

IA – visitées jusqu'à présent par la jeunesse académique habitant la cité universitaire; IB – localités qu'on prétend visiter; IC – localités connues indirectement; IIA – visitées par la jeunesse académique habitant la cité de l'Ecole Polytechnique; IIB – localités qu'on prétend visiter; IIC – localités connues indirectement

Rys. 2. Miejscowości turystyczno-wypoczynkowe w Polsce

IA – odwiedzone dotychczas przez młodzież akademicką zamieszukującą w osiedlu Uniwersytetu Łódzkiego; IB – deklarowane do odwiedzenia; IC – znane pośrednio; IIA – odwiedzone dotychczas przez młodzież akademicką zamieszukującą w osiedlu Politechniki Łódzkiej; IIB – deklarowane do odwiedzenia; IIC – znane pośrednio

Dessin 2. Les localités touristiques et de repos en Pologne

IA – visitées jusqu'à présent par la jeunesse habitant la cité universitaire; IB – prétendues à visiter; IC – connues indirectement; IIA – visitées par la jeunesse académique habitant la cité de l'Ecole Polytechnique; IIB – prétendues à visiter; IIC – connues indirectement

W najbliższej przyszłości młodzież akademicka planowała odwiedzić duże centra krajowego ruchu turystycznego, zwłaszcza ośrodki krajoznawcze w Gdańsku, Szczecinie, Krakowie i in. oraz wypoczynkowe w Kołobrzegu, Szczyrk, Zakopanem i in. Wartości wskaźników koncentracji były wyrównane i kształtowały się na średnim poziomie, dla studentów z osiedla UŁ $\eta = 0,683$, a z PŁ $\eta = 0,680$. Mapy koncentracji (rys. 1) i punktowe (rys. 2) ujawniają jednak znaczące różnice lokalne pomiędzy przestrzennymi modelami miejscowości turystyczno-wypoczynkowych deklarowanych do odwiedzenia przez badane grupy młodzieży. Zarejestrowane różnice lokalne dotyczą Wybrzeża Środkowego (brak zainteresowania nim studentów z osiedla PŁ), Warmii i Mazur, Nizin Środkowej Polski, Wyżyny Kielecko-Sandomierskiej, Bieszczadów i Kotliny Kłodzkiej (w obu ostatnich przypadkach brak zainteresowania ze strony studentów z osiedla UŁ). Wskazane różnice lokalne były na tyle istotne, że w sposób wyraźny ujawniły się w wartości współczynnika korelacji obliczonego dla obu grup studenckich, który wyniósł 0,692.

Młodzież studencka pośrednio zna jako miejscowości turystyczno-wypoczynkowe kilkadziesiąt na ogół dużych ośrodków krajoznawczych i wypoczynkowych na Wybrzeżu (Gdańsk, Ustka, Międzyzdroje i in.), Warmii i Mazurach (Olsztyn, Mikołajki i in.), w Zachodniej Wielkopolsce i na Kujawach (Poznań, Gniezno i in.), w Jurze Krakowsko-Częstochowskiej, w Karpatach i Sudetach. Pomiędzy obu grupami młodzieży występują dość istotne różnice lokalne w przestrzennych modelach miejscowości znanych im pośrednio jako turystyczno-wypoczynkowe. Ujawniło się to na mapach koncentracji (rys. 1) i punktowych (rys. 2) oraz w wartościach wskaźników koncentracji, który dla studentów z osiedla UŁ wynosił $\eta = 0,627$, a z PŁ $\eta = 0,690$, a także, choć w mniejszym stopniu, w wartości współczynnika korelacji $r_p = 0,774$. Różnice w znanych pośrednio badanym grupom młodzieży miejscowościach turystyczno-wypoczynkowych występowały głównie na Pomorzu, w pasie Nizin Środkowej Polski i w Sudetach.

Na wielkość różnic lokalnych występujących w modelach percepcji przestrzeni turystycznej Polski pomiędzy obu grupami młodzieży wskazuje rys. 3. Zaznaczone na nim położenia centroidów (środki ciężkości) dla studentów zamieszkujących w osiedlu UŁ mają lokalizację centralną, lecz wyraźnie są przesunięte na północ w stosunku do wyznaczonych centroidów dla młodzieży zamieszkującej w osiedlu PŁ. Sytuację tę należy interpretować jako silniejsze oddziaływanie regionów nadmorskich i pojeziernych na młodzież z osiedla UŁ, aniżeli z PŁ. Natomiast młodzież z osiedla PŁ bardziej „ciąży” do górskich regionów turystycznych w porównaniu do studentów z osiedla UŁ.

Analizę korelacji wykorzystano również w poszukiwaniu różnic i podobieństw między obu badanymi grupami młodzieży w preferencjach dotyczących miejscowości turystyczno-wypoczynkowych odwiedzonych, deklarowanych do

Rys. 3. Lokalizacja centroidów (punktów ciężkości) wyznaczonych w stosunku do miejscowości turystyczno-wypoczynkowych w Polsce odwiedzonych, deklarowanych do odwiedzenia i znanych pośrednio przez młodzież akademicką z osiedla Uniwersytetu Łódzkiego (1 – dla miejscowości odwiedzonych, 2 – dla deklarowanych do odwiedzenia, 3 – dla znanych pośrednio) i Politechniki Łódzkiej (4 – dla miejscowości odwiedzonych, 5 – dla deklarowanych do odwiedzenia, 6 – dla znanych pośrednio)

Dessin 3. La localisation des centroïdes (points de gravité) désignés par rapport aux localités touristiques et de repos en Pologne visitées, qu' on prétend à visiter, connues indirectement par la jeunesse habitant la cité universitaire (1 – pour les localités déjà visitées, 2 – pour les localités qu' on prétend visiter, 3 – pour les localités connues indirectement) et par la jeunesse habitant la cité de l'Ecole Polytechnique, 4 – pour les localités visitées déjà, 5 – pour les localités qu'on prétend à visiter, 6 – pour les localités connues indirectement)

odwiedzenia i znanych pośrednio. W przypadku studentów z osiedla UŁ współczynnik korelacji (r_p) dla odwiedzonych i deklarowanych do odwiedzenia miejscowości turystyczno-wypoczynkowych wynosił 0,744, dla odwiedzonych i znanych pośrednio 0,879, a dla deklarowanych do odwiedzenia i znanych pośrednio 0,750. W tej grupie młodzieży wartości współczynnika korelacji są wysokie i wyrównane. Wskazują na wzajemne powiązania występujące w grupie studentów z osiedla UŁ pomiędzy odwiedzonymi, deklarowanymi do odwiedzenia i znanymi pośrednio miejscowościami turystyczno-wypoczynkowymi w Polsce. W grupie studentów z osiedla PŁ podobieństwo w preferencjach dotyczących miejscowości turystyczno-wypoczynkowych odwiedzonych, deklarowanych do

odwiedzenia i znanych pośrednio zaznacza się jeszcze silniej. Tutaj najwyższe wartości współczynnika korelacji występują pomiędzy miejscowościami znanymi pośrednio a deklarowanymi do odwiedzenia $r_p = 0,916$ i między odwiedzo- nymi a znanymi pośrednio $r_p = 0,864$. Nieco niższą wartość osiąga współczyn- nik korelacji między miejscowościami odwiedzionymi a deklarowanymi do od- wiedzenia $r_p = 0,808$. Można zaryzykować stwierdzenie, że młodzież z osiedla PŁ, w porównaniu z młodzieżą z osiedla UŁ, chce w większym stopniu od- wiedzić te miejscowości turystyczno-wypoczynkowe w Polsce, które zna po- średnio z różnych „publikatorów”.

3. PODSUMOWANIE

Uzyskane w toku analizy modele percepcji przestrzeni turystycznej Polski przez zamieszcową młodzież akademicką studiującą w Łodzi wykazują duże po- dobieństwo. Obejmują one głównie tradycyjne regiony turystyczno-wypoczyn- kowe kraju: Wybrzeże, Tatry, Mazury, Bieszczady i in. oraz powszechnie znane, miejskie centra ruchu turystycznego: Gdańsk, Kraków, Warszawa, Zakopane i in. Modele te wskazują na dalece zunifikowany obraz przestrzeni turystycznej Polski postrzegany przez zamieszcową młodzież akademicką studiującą w Ło- dzi. Dokumentują to zbliżone wartości wskaźników koncentracji i wysokie war- tości współczynników korelacji występujące między preferowanymi przez ba- dane grupy młodzieży modelami percepcji przestrzeni turystycznej Polski. Jed- nak, pomimo ogólnie dużego podobieństwa, w uzyskanych modelach percepcji uwidaczniają się różnice o charakterze lokalnym. Wydaje się, że są one pochod- ną zróżnicowania cech społecznych badanej młodzieży. W tym tkwi przyczyna stosunkowo słabiej rozbudowanych modeli percepcji przestrzeni turystycznej Polski wśród młodzieży z osiedla PŁ w porównaniu z młodzieżą z osiedla UŁ. Analiza korelacji wskazuje też na wysoką zależność planowanych w przyszłości przez młodzież podróży turystyczno-wypoczynkowych od posiadanej dotych- czas wiedzy o przestrzeni turystycznej Polski. Znajomość zakresu tej wiedzy pozwala z dużym powodzeniem wskazać na prawdopodobne kierunki i miejsca jej przyszłych podróży turystycznych.

Dr hab. Andrzej Mateczak
Katedra Geografii Miast i Turyzmu
Uniwersytet Łódzki
al. Kościuszki 21
90-418 Łódź

Wpłynęło:
15 września 1993 r.

RÉSUMÉ

Dans l'article, on a présenté les résultats des recherches d'enquête se rapportant à la perception de l'espace touristique de la Pologne, faites dans le milieu des étudiants habitant, pendant leurs études, les maisons des étudiants dans la cité de l'Université de Łódź (135 personnes enquêtées) et celle de l'Ecole Polytechnique (126 personnes enquêtées), dans les années académiques 1989/1990 et 1990/1991.

Les recherches faites démontrent une grande ressemblance des modèles de la perception de l'espace touristique de la Pologne que s'est formé la jeunesse enquêtée. Ils embrassent avant tout les régions habituellement touristiques et de repos du pays: le littoral, les Tatras, la Mazurie, les Bieszczades et autres (Tabl. 1) et les centres urbains du mouvement touristique bien connus, tels que: Gdańsk, Varsovie, Zakopane et autres (Dessin 2). Ces modèles démontrent, que la jeunesse de dehors étudiant à Łódź s'est formé l'image de l'espace touristique de la Pologne profondément unifiée. Le documentent aussi les valeurs rapprochées des indices de concentration (Dessin 1) et les hautes valeurs des coefficients de corrélation existant entre les modèles de la perception de l'espace touristique de la Pologne que se sont formé les groupes enquêtés de la jeunesse. Cependant, malgré une grande ressemblance générale, se font voir les différences au caractère local (Dessins 1, 2, 3). Il semble qu'elles découlent de la différenciation des traits sociaux de la jeunesse examinée. C'est ici qu'il faut chercher l'explication du fait, que les modèles de la perception touristique de la Pologne sont moins développés chez les habitants de la cité de l'Ecole Polytechnique, que ceux que se sont formés les jeunes habitants de la cité universitaire.

L'analyse de la corrélation indique que les voyages touristiques et de repos planifiés par les jeunes dépendant au haut degré de leur savoir actuel sur l'espace touristique de la Pologne. La connaissance de la sphère de ce savoir permet d'indiquer avec succès les directions et les lieux de voyages touristiques qu'entreprendront probablement les jeunes.

Traduit par Lucjan Kowalski

SUMMARY

In the article there are presented the results of a survey examining the perception of the tourist space of Poland. The survey was carried out among the university students studying and living during the studies, in Łódź, in the student hostels of the University of Łódź (135 persons) and of the Polytechnic of Łódź (126) in the academic years 1989/1990 and 1990/1991. The research proves that there exists strong similarity among the models of perception of the Polish tourist space by the young people in the survey. The models mainly concern the traditional tourist regions of Poland: the seaside, the Tatra mountains, the Mazurian lake district, the Bieszczady mountains, etc. (Table I), as well as popular urban centres of tourist traffic: Gdańsk, Cracow, Warsaw, Zakopane, etc. (Fig. 2). These models point to a strongly unified image of the Polish tourist space that university students from outside Łódź but studying there have in mind. It is proven by similar values of the concentration ratio (Fig. 1) and high values of the correlation coefficient which occur among the models of perception of the Polish tourist space by the student groups in the survey. However, despite general similarity, in the obtained models of perception one can observe differences of local nature (Fig. 1, 2, 3). It seems that they derive from the differences in the social features of the students in the survey. That is where one can find the reason for less developed models of perception of the Polish tourist space among the students from the student hostels of the Polytechnic, in comparison with the University.

The analysis of correlation also points to the fact that the trips planned by the students for the future depend very much on the knowledge of the Polish tourist space they possess. In order to predict the direction and places of these future trips one must be familiar with the range of this knowledge.

Translated by Ewa Mossakowska